

Izhaja vsak torek in petek
za časa vojne.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo
uredništvu lista »Mir« v Celovec,
Pavličeva ulica štev. 7.

Osební pogovor od 10. do 11. ure
dopold. in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani
lista pišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

MIR

Glasiló koroških Slovencev.

Velja za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod na-
pisom: Upravništvu lista »Mir« v
Celovcu, Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se
plačuje vnaprej.

Za inserate se plačuje po 20 vin.
od garmond-vrste vsakokrat.

Dopisom je treba za odgovor pri-
ložiti poštno znamko.

Leto XXXIV.

Celovec, 23. februarja 1915.

Št. 16.

Zapuščina knezoškofa Kahna.

Nasprotniki in tisti, ki sodijo površno, smatrajo celo delo škofa Kahna kot pone- srečeno in mislijo, da so se njegovi načrti izjalovili. Slobodno jim! Prihodnjost bo po- kazala drugače. Zrno mora v zemljo in tam mora strohneti, potem šele vzklije na novo! Priznajmo, da je knezoškof Kahn doživel silno žalostno usodo! — Vemo, da se je temu veleumu v njegovih zadnjih dneh omračila pamet. Gledati je moral, da so nesrečne in neprevide ne špekulacije nekaterih prenapet- nežev, ki so zlorabili njegovo plemenitost in dobrosrčnost, njega in katoliško stvar sploh spravile ob dobro ime. — Toda vse to nika- kor ni vstanu, uničiti njegovih velikih na- črtov! Ravno ob njegovem grobu je njegov naslednik, prevzvišeni knezoškof dr. Adam Heftler, prevzel njegovo oporoko in je ob- ljubil tam na grobu, da bo nadaljeval nje- govo delo! Isti prevzvišeni knezoškof je iz- javil, da je knezoškof Kahn ledino oral na Koroškem in da je vse ono, na če- mer mi zdaj zidamo naprej, vstvaril škof Kahn! — To je prvo veliko prizna- nje, položeno na grob temu mučeniku in vemo, da bo njegova oseba tembolj rasla, čimbolj se oddaljuje njegov spomin od nas. Trajno — bo njegovo delo ostalo in v tem delu hočemo danes izpregovoriti!

Pomanjkanje duhovnikov.

Ko je prišel škof Kahn na Koroško, je zevala velika rana na telesu krške škofije, duhovnikov je manjkalo. — Sicer se je ta rana čutila že celih 20 let, a škof Kahn je v prvem letu svojega škofovanja z never- jetnim pogumom začel celiti to rano.

Bogoslovcev je bilo ob prihodu škofa Kahna 36, marijaniščanov 24!

Takoj je na svoje stroške še leta 1887. v jeseni najel za marijanišče dve hiši od sester elizabetink, in v enem letu je posko- čilo število gojencev na 59. — Toda škof Kahn je imel višje cilje. Še isto leto je na- kupil za 36.000 kron na lastne stroške 5 in eno tretjino orala zemljišča in leta 1888 se je začelo zidati novo marijanišče! V jeseni leta 1889. so stanovali že prvi gojenci v ma- rijanišču, leta 1891. je bilo že 120 gojencev in kmalu je poskočilo število na 160. S pol- nim zaupanjem v Boga se je lotil škof tega velikega podjetja, ki je stalo do leta 1893. 572.000 kron! 216.000 K se je nabralo v štirih letih med ljudstvom in duhovniki, česar v začetku nihče ni pričakoval.

Leta 1887. je bilo zaposlenih v duš- nem pastirstvu 316 duhovnikov, a leta 1915. 371.

Temu pa je treba pristaviti, da se je po- svetilo za časa škofa Kahna še poleg tega okrog 30 do 40 duhovnikov drugim druž- bam. Štejemo zdaj celo vrsto katehetov, pro- fesorjev, urednikov, vzgojiteljev v raznih zavodih, ki jih prej ni bilo.

Škof Kahn vabi redovnike v škofijo.

Da bi dvignil ascetično in znanstveno vzgojo bogoslovcev, je škof Khan poklical v bogoslovnico očete jezuite. S tem je pri- dobila škofija celo vrsto svetih, učenih in silno delavnih mož. Po več kot 100 letih so se jezuiti zopet nastanili v Celovcu.

Benediktince, servite, frančiškane in kapucine, ki so bili že v škofiji, je škof na vso moč negoval in jih navduševal za go-

reče delo; na Tancenberga pri Gospa-Sveti je privabil olivetance, ki so vstvarili na starih razvalinah krasen samostan. — Zadnje leto pred boleznijo se je škof trudil na vse nači- ne, da bi spravil beuronske benediktince v Osoje, kar se mu žal ni posrečilo. Za Žabni- ce in Višarje je privabil iz Ljubljane slo- venske frančiškane.

Nune so se pa nastanile pod njegovim škofovanjem v sledečih krajih: dominikan- ke v Brežah, benediktinke v Krku, magda- lenke v Hãrbahu pri Celovcu, karmeličan- ke v Šmihelu pri Volšperku, šolske sestre iz Maribora v Šent Pavlu, v Šent Rupertu in Šent Jakobu, križarke v sanatoriju v Ce- lovcu, usmiljenke iz Grada v bolnišnici v Beljaku, tirolke usmiljenke v Gospa-Sveti in v Celovcu v marijanišču pri slaboumnih v Št. Martinu in nadalje še v sirotišnici v Trebnu in v Trgu. Vodila je škofa sledeča misel: Na Koroškem mora biti cela vrsta sa- mostanov, kjer se goreče moli, kjer se vršijo dela krščanskega usmi- ljenja in kjer se da zgled deviške čistosti.

Duhovno in versko življenje.

V duhu velikega Leona XIII. je škof Kahn predvsem skušal poglobiti versko življenje v celi škofiji in na tej podlagi šele zidati vse socialno delovanje: kajti soci- alno zlo je predvsem versko zlo, kakor je to jasno in glasno poudarjal Leon XIII.

Začel je torej svoje delo z molitvijo. — Že leta 1887. je v enem prvih pastirskih li- stih izjavil: V škofiji se mora razširjati po- sebna bratovščina molitve, da bo dal Bog škofiji več blagoslova. Odločil se je za ro- ženvenko bratovščino. Popolnoma razum- ljivo: kajti rožnivenec iz njegovih rok sploh ni izginil. Vpeljala se je torej ta bratovščina v številnih župnijah; 5 let pozneje (l. 1892.) pa je jel posebno priporočati poleg Marijine bratovščine bratovščino presv. Srca Jezuso- vega. Leta 1892. se je praznovala izredno slovesna tridnevna v Celovcu in Gospa- Sveti, pri kateri je jezuit p. Kolb silno na- vdušil Celovčane za to pobožnost.

Za ljudstvo je priredil po celi deželi celo vrsto misijonov in v Celovec je redno klical izvrstne pridigarje za misijone, za majni- kove pridige in za pobožnost sv. glave.

Duhovnike je vabil k vsakoletnim du- hovnim vajam, katerih se je redno udeleže- val tudi osebno.

Škofijske vizitacije so bile v prvi vrsti verske in cerkvene prireditve. Zna- čilna je njegova tozadevna odredba iz leta 1892., s kojo prepove vse ponočne in posvet- ne prireditve, bakljade, podoknice itd., »kajti ne zunanji blesk, ampak obisk cer- kve in sprejem zakramentov je glavna stvar.«

Socialno delo.

To delo je začel na najširši podlagi: stavil si je najvišji cilj: preustrojiti je hotel vse zasebno in javno življenje v smislu ka- toliških načel. Predvsem si je hotel vstva- riti za to delo sposobne moči. Začel je poš- ljati mlade duhovnike večinoma na svoje stroške po svetu! V Rim, na Dunaj, v Gra- dec, Inomost, v Nemčijo, na Francosko: go- tovo jih je bilo 15 do 20. Toda predvsem je poudarjal vsem tem mladim močem, da je pobožnost in ponižnost glavna podlaga vse- ga: sicer so nerabljiva orodja za delo v vi- nogradu Gospodovem. Ustvaril je književno

družbo sv. Jožefa po vzorcu Mohorjeve družbe.

Takoj pa je ustvaril tudi veliko moder- no tiskarno, ki lahko tekmuje s prvimi tiskarnami v Avstriji! Za nemško katoliško časopisje, ki pri njegovem prihodu sploh ni obstajalo — vsake 14 dni je izhajal majhen listič! se je silno zavzel. Ako zdaj izhaja 1 nemški dnevnik, 3 tedniki in en list tri- krat na teden, je to večinoma njegova za- sluga.

Po teh pripravih se je lotil najhujšega dela, kjer so ga čakali najhujši napadi so- vražnikov: namreč skušal je ustvariti novo katoliško stranko. Eno je gotovo: njegovo delo je bilo izvrstno započeto, slonelo je na zdravi podlagi, kajti leta 1902. pri državno- zbornih volitvah so bili izvoljeni na prvi hip 3 poslanci! Največji uspeh je doseglo njegovo delo brezdvomno leta 1907., ko sta se vzajemno bojevali nemška in slovenska katoliška stranka in si v prvem naskoku pridobili 22.000 glasov: ravno toliko kot cela nemška liberalna stranka! Nasprotniki so se zgrozili, v resnici jih je postalo strah. Vprašali so se v svojih listih: kako je moglo do tega priti in kako bi še bilo mogoče od- vrniti popoln polom! — V tem letu je bila katoliška stvar na višku. Navdušenje je bilo velikansko: dokazano je bilo, da je mogoče vdreti v staro liberalno trdnjavo na Koroškem.

Ako se v naslednjih letih to ni zgodilo, ako je prišla katastrofa osrednje blagajne, je pač bil temu najmanj kriv škof Kahn!

Sicer se je tudi gospodarska organiza- cija vsporedno z vso drugo razvijala pod pokroviteljstvom in z odobrenjem škofa Kahna in cvetela je v resnici, kajti bilo je združenih pri centralni blagajni okrog 70 zadrug. Ako so se pa leta 1909. vršile tam razne špekulacije in manipulacije, se je ško- fa deloma popolnoma v nevednosti pustilo, deloma se mu je to predočilo na ta način, da je bil popolnoma v temi. Sicer pa je bila javna tajnost, da je škofov spomin od onega trenutka, ko je leta 1907. padel iz voza v Medvodah, pešal od dne do dne; in v jeseni leta 1909. ga je zadela delna kap: njegova bistrost je očitno ponehala. — Slikali smo škofa Kahna kot vestni kronisti, kakor je v resnici bil; toda slovenskemu koroškemu listu preostaja še ena dolžnost, namreč sli- kati razmerje škofa Kahna do Slovencev in to bomo storili v prihodnji številki.

Pogreb knezoškofa Kahna.

Kakršno njegovo življenje, takšen nje- gov pogreb. Preprost v življenju, preprost je bil njegov pogreb. Ni bil prijatelj hrupa in zunanjega bleska. Mirno, brez velikega bleska, brez »neštevilnih množic«, v samoti, par ur stran od mesta, tako se je vršil nje- gov pogreb. Poznali ga niso v življenju, tuj je ostal posvetnjakom ob grobu. Res, da vsled slabe poti in daljave ni moglo priti k pogrebu mnogo, mnogo dobrih katoličanov, ki so hrepeneli spremiti svojega nekdanjega škofa na njegovi zadnji poti; tembolj zna- čilno pa je, da je bilo pri pogrebu nad dvesto duhovnikov. Odysepovsod, iz cele dežele je prihitela duhovščina, da izkaže svojemu očetu zadnjo čast. To je bil pogreb ško- fa Kahna. Največje veselje je imel, ka- dar je bil sredi svoje duhovščine, in to nje- govo voljo je izpolnila iz srca mu vdana duhovščina tudi, ko smo pod samostanom

na Tancbergu izročali materi zemlji njegove zemeljske ostanke.

Duhovniki so dvignili krsto in jo položili v grobnico kakih sto korakov niže pod samostanom. Globoko in otožno je brnel iz daljave veliki zvon gospasveške cerkve, otožno se je glasila melodija psalma misere in poleg molitev duhovščine, redovnic in otrok edina motila tihoto izumrle narave; ni bilo slišati nobenega običajnega glasnega ihtenja, solzila se niso očesa, a v srcih je plakala gorka ljubezen resnih in v delu in trpljenju utrjenih mož.

Končal je boj, končal trpljenje in dobil od Gospoda zmage venec. Njegovo truplo počiva na višini, od koder je krasen razgled po krasni dolini in na Karavanke doli do Sv. Uršule ob štajerski meji. Njegov duh pa gre na seme, ki ga je sejal; seme mora segniti, preden požene kal! In njegovo seme, ki ga je sejal, bo poginilo kali, ki jih sam ni mogel videti, kakor ne Mozes ob ljubljeni deželi; poginilo bo kali, ker je seme zalival z oživljajočo vodo molitve in je pri vseh svojih dejanjih imel najčistejše namene, zato bo Bog dal rast.

Knez in nadškof solnograški dr. Kaltner je vodil spreved. Na pogreb je došel tudi ljubljanski knez in škof dr. Bonaventura Jeglič. Od graškega stolnega kapitelja so prišli trije zastopniki, nadalje mil. g. prelat dr. Odilo Frankl, opat šentpavelski, ter opata admontski Schlamminger in šentlambertske Kalcher.

Pogreba so se udeležili tudi gospod deželni predsednik Lodron-Laterano, gospod deželni glavar dr. Leopold baron Aichelburg-Labia, deželni odbornik Hönlinger, g. okrajni glavar šentvidski, dr. vitez pl. Jessernig, veliko število zastopnikov oficirskega stanu, dr. Janko Brejc, bivši deželni poslanec Huber iz Bierbauma itd. Ob grobu je imel kratek, a čudovito lep

nagrobni govor

prevzvišeni gospod knez in škof dr. Adam Hefter. Izvajal je te-le misli:

Pred nedavnim smo slišali nedeljski evangelij o sejavcu. Sejavec je šel sejati svoje seme. Nekaj semena pade poleg pota in ga pohodijo, drugo pade na skalna tla, kjer hitro pogine; zopet drugo pade med trnje, ki raste z njim ter ga zaduši. Drugo pa pade v dobro zemljo in rodi sad.

Sejavca smo danes pokopali. Sejal je obilo semena. Mnogo semena je padlo poleg pota in so ga pohodili, mnogo na skalna tla, mnogo med trnje, veliko semena pa je padlo tudi na rodovitno zemljo. Ni bila povsod rodovitna, dobro obdelana njiva, ki jo je blagopokojni prevzel. Padel je nanj marsikateri kamen. Le malo jih je bilo, ki so pokojnega popolnoma poznali, kakršen je bil v svoji preprosti veličini in neupogljivi značajnosti, v svoji neumorni delavnosti in vedno jasni veselosti.

Pa če se bo po desetletjih pisala zgodovina krške škofije, bo njegovo ime v njej z zlatimi črkami zapisano.

Tisti, ki so ga poznali, so ga ljubili, in jaz sem poznal in vzljubil »škofa Deo gratias«. »Deo gratias!« (hvala Bogu!), to je bilo geslo njegovega življenja, pri vsakem dejanju, pri molitvi in delu, v trpljenju in veselju, Deo gratias, ko je vstal, Deo gratias, ko se je vlegel spat, Deo gratias, ko so pljuskali vanj siloviti valovi, Deo gratias tudi pri zadnji, zanj najhujši preizkušnji v življenju. Sedaj je končal težko pot svojega življenja in stoji pred Bogom.

Mi, preljubi, mu ne moremo nikdar poplačati, kar je storil za škofijo; Gospod mu bo dal krono večnega življenja. Toda eno besedo mu hočem izpregovoriti, besedo zahvale v imenu škofije, v imenu duhovščine in vernikov; besedo zahvale za vse, kar si delal in molil v naši škofiji. In jaz kot Tvoj drugi naslednik na škofijskem prestolu krškom se Ti zahvaljujem za vse, kar si mi storil. Z božjo pomočjo hočem Tvojo dedščino varovati in braniti. In sedaj počivaj v Bogu, Ti tihi trpin, Tebe čaka tam plačilo, Tebi je pripravljena krona. Amen.

Tudi o velikem pokojniku veljajo besede: Prišel je med svoje, pa njegovi ga niso sprejeli. Niso ga spoznali, a poznal ga je Bog in ga sprejel v nebeško kraljestvo. Have pia anima!

* * *

Drugi dan, v petek, 19. t. m., je bil ob 9. uri za rajnim knezom in škofom dr. Kahnem v stolni cerkvi sv. Petra in Pavla rekvjem in libera. Cerkev je bila natlačena polna pobožnih vernikov iz celovškega mesta. Tudi oblasti so bile zastopane, deželna vlada po g. deželnem predsedniku grofu Lodron-Laterano in obilnem številu uradništva, dežela po g. deželnem glavarju Leopoldu baronu pl. Aichelburg-Labia; navzoči so bili tudi deželna odbornika g. Winkler in g. Hönlinger, gosp. knez Rosenberg-Orsini, celovski župan g. dr. vitez pl. Metnitz, g. podžupan Rache itd.

Pridiga metropolita dr. Kaltnerja.

Prevzvišeni gospod knez in nadškof solnograški dr. Kaltner je imel pridigo. Izvajal je te-le misli:

Ob mrtvaškem odru prestolonaslednika smo se ločili, ob mrtvaškem odru Vašega škofa se zopet vidimo. Naloga človeka pa je, da hodi po poti, ki mu jo določa Bog. Brez božje volje ne pade ne vrabec s strehe, brez njegove volje ne pade las z glave. To velja za vsakega človeka, tudi za škofa, pred čigar cerkvijo stojimo.

Kahn je bil rojen l. 1835. Leta 1863. je stal na pragu svojega življenja, pri oltarju kot novomašnik. Človek si naj izvoli stan, kakršnegakoli si hoče, pred Bogom je življenje vsakega človeka enako vredno, če je le pošteno. Dolžnost človeka je, da spozna svoj poklic, ga izvoli in mu ostane zvest. Bog-sodnik bo malo povpraševal, kdo da si bil, ampak kako da si izpolnjeval svoj poklic.

Ljubljena mladina, ob rakvi škofovi pomislite, kaj je zvestoba v poklicu. Zvestoba na potu, ki ga je Bog komu določil, je glavna reč. Tudi Kahn je bil mlad in človek; ostal pa je zvest svojemu Bogu, poslušal njegov klic in se posvetil svetemu poklicu. Noben mladenič danes ne hodi po težavnejši poti, kakor tisti, ki si izvoli mašniški stan. Jožef Kahn je ostal zvest temu potu in je našel svoj cilj pri Gospodovem oltarju. Dal vam je lep zgled: Ohranite zvestobo v svojem poklicu, zvestobo Gospodu Jezusu Kristusu, zvestobo veri, zvestobo čistosti; zvestoba v poklicu naj bo naše geslo na potu našega življenja!

Kahna vidimo potem kot profesorja, kot ravnatelja, kot stolnega kanonika, potem kot škofa krške škofije. Leta njegovega pastirovanja so bila leta delavnosti, same delavnosti, noben trud, nobena sitnost ni šla mimo njega. Staviti moram vprašanje: Kako sodi Bog o delavnosti? Prvo obstoji v namenu, s katerim opravlja človek dela svojega stanu, drugo v tem, če je človek v stanju posvečujoče milosti božje ali v stanju dušne smrti. Človek delaj kar hočeš, o vrednosti tvojega dela odločuje namen, in če se postite, pravi Gospod, ne bodite žalostni kakor hinavci, ki pačijo svoj obraz, da ljudje vidijo njihov post; tvoja levica naj ne ve, kar dela tvoja desnica, sicer se bo reklo: Resnično, svoje plačilo so že prejeli. Tako misli Bog o namenu. Namen je pa obrnjen proti cilju. Pred seboj moramo imeti vedno svoj večni cilj, proti kateremu jadramo, kakor mornar s kompasom v roki. Človek mora biti veren, sicer ne spozna svojega cilja; kdor je izgubil svoj kompas, ta tava nasproti svojemu večnemu cilju kakor slepec.

Drugo: Naše delovanje ima svojo vrednost, če smo v stanju posvečujoče milosti božje. So ljudje, ki leto za letom ne gredo k spovedi, pa leto za letom živijo v smrtnem grehu. Njihova dela nimajo nadnaravne vrednosti. »Brez mene ne morete ničesar storiti«, pravi Gospod.

Kakšno vrednost so imela dela našega ljubega pokojnika? Jaz nisem njegov sodnik, Bog ga sodi. Toda kolikor more presoditi človek, moram reči: Naš ljubi škof je preživel svoja leta v stanju ljubezni in milosti božje. Sami ste ga poznali in veste to. Nihče, prav nihče si ni upal, dotakniti se npravne časti tega škofa, naj so govorili ali pisali o njegovem stanu karkolisibodi; njegova npravna čast je neomadeževana!

Kahn je bil profesor, stolni kanonik, rimski grof, asistent pri sveti Stolici, član deželnega zbora in gosposke zbornice, visok red je dičil njegova prsa. Toda za večnost vse to ni nič, če človek ne živi v posvečujoči milosti božji. Iz tega spoznate lahko, koliko

je vredno to, če živimo v posvečujoči milosti božji. Blagor jim, ki umrjejo v Gospodu, ker njihova dela jim sledijo, vse drugo pa je ničnost in ničnost, in vse je nično razen Boga ljubiti. In Kahn je ljubil Boga.

Za Kahna je prišla pozna jesen l. 1910. Ne bom opisoval, kako so mu tedaj začele pešati moči, dokler jih popolnoma ni izgubil. Štiri leta je živel omračen za ta svet. Ali je bila tedaj ta pozna jesen njegovega življenja izgubljena?

Nauk vseh cerkvenih učnikov je: V takem položaju, ko se človek ne zaveda več svojih dejanj, je odvisno zasluženje od dušnega stanja, v katerem je vstopil v stanje omračenja. Če je tedaj človek v stanju posvečujoče milosti, je vse njegovo trpljenje potem zaslužljivo. Ali je res taka življenska jesen božje plačilo za tiste, ki ga ljubijo? Prepričan sem, da je bilo mnogo ljudi ganjenih, ki so videli zadnje trpljenje škofa Kahna. Vedno je služil le Bogu, in nazadnje je tako ponižan. Toda poravnava za naša dejanja ni na tem svetu! Le na drugem svetu moramo iskati plačilo. Jaz Vsemogočni, tako govori Bog k nam, jaz večna sreča, večno plamteča ljubezen bom tvoje plačilo, človek, če mi služiš to kratko dobo. To je resnica, ki se je učimo danes.

Ker pa je Bog neskončno bitje in neskončna njegova pravičnost, ne vemo, če rajni škof zavoljo vas, za katere je bil odgovoren pred Bogom tako dolgo let, morda ne trpi v vicah. Zato vam ga priporočam v molitev. Bog mu daj večni mir in pokoj!

Sveto mašo je daroval nato presvetli knez in škof ljubljanski dr. Bon. Jeglič, absolucije pri libera so nato opravili nadškof dr. Kaltner, škofa dr. Jeglič in dr. Hefter ter prelata dr. Franke in Ecker, opat tancenberški.

Z bojišč.

Črnovice zavzete.

Dunaj, 18. februarja. Uradno se razglša: 18. februarja 1915. Na karpatski bojni črti od Dukle do Wyszkowa je položaj v splošnem neizpremenjen. Tudi včeraj so bili skoro povsod hudi boji.

Mnogoštevilni ruski napadi na postojanke zaveznikov so bili z velikimi izgubami za nasprotnika odbiti. Pri tem je sovražnik izgubil tudi 320 mož ujetnikov.

Z zavzetjem Kolomeje je iztrgana Rusom važno oporišče v Vzhodni Galiciji južno od Dnjestra.

Iz smeri od Stanislava povzroča dohod sovražnih ojačenj nove večje boje severno od Nadvorne in severozapadno od Kolomeje, ki še trajajo.

V Bukovini je vržen sovražnik preko Pruta.

Včeraj popoldne so bile od naših čet zasedene Črnovice. Rusi so se umaknili v smeri proti Novosjelicu.

Na Rusko-Poljskem in zapadni Galiciji samo topovski boj in praske.

Namestnik šefa generalnega štaba: pl. Höfer, feldmaršallajtnant.

Vhod naše armade v Črnovice.

Budimpešta, 18. februarja. Posebni poročevalec »Az Esta« poroča z bukovinskega bojišča: Rusi so pred nekaj dnevi začeli umikati se preko bojne črte reke Prut. Oddaljili so se v smeri proti ruski meji. Naša konjenica je o tem zvedela in je včeraj zvečer ujahala v Črnovice. Prebivalstvo je sprejelo naše čete z velikim veseljem. Precejšnji vojni material je prišel v naše roke.

Francoski bataljon za Črnogoro.

Carigrad, 18. februarja. »Osmanski Lloyd« je zvedel o izkrcaju francoskih čet v Baru; bilo jih je en bataljon in so se izkrcali ponoči. Pri tem se je prevrnil en čoln in je osem mož utonilo. Francoske čete bodo dodane črnogorski armadi. Križarka »Askold« je v Baru izkrcala osem francoskih častnikov generalnega štaba, ki so takoj odpotovali v Cetinje.

Hudi boji v severni Francoski.

London, 18. februarja. (Kor. urad.) »Daily News« poročajo iz severnega Francoskega dne 16. t. m.: Ob celi bojni črti Nemci zopet hudo napadajo. Pri Ypernu so prodrli v gostem klinu in prodrli našo črto.

Med točo artiljerijskega in infanterijskega ognja je prišlo do boja od blizu. Oba dela sta imela hude izgube. Redkokdaj se je prižanašalo.

Uspešna ofenziva proti Rusom.

Kolin, 18. februarja. »Köln. Ztg.« poroča iz Berna: »Berliner Bund« zagotavlja, da je vsa strašansko raztegnjena ruska bojna črta res na obeh krilih zlomljena. Izgube da prekašajo 150.000 mož. Vojaški sodnik »Züricher Post« meni, da je verjetno, da se pri Rusih opaža že v nevarni meri izguba na topovih.

Ruska poročila o bojih v vzhodni Prusiji.

»Russkoje Slovo« piše o bojih v vzhodni Prusiji v zelo rezerviranem članku, da momentana opustitev ruskih pozicij v vzhodni Prusiji, ne daje povoda za veliko vznemirjenje. List izraža nadalje mnenje, da je nenadno sneženje med 8. in 10. februarjem omogočilo presenetenje, ki so je pripravili Nemci Rusom v tej pokrajini, ker je bilo vsako poizvedovanje in ves pregled situacije nemogoč. Glasom poročil lista »Novoje Vremja« je nenadni napad Nemcev rusko fronto na več točkah istočasno prebil, tako da so bili različni oddelki ruskih čet zaenkrat izolirani. Še med boji, v katerih so se Rusi borili z veliko hrabrostjo, so dospela poročila, da so se pokazale za hrbtom sovražne konjeniške divizije in da ogrožajo umikanje. Ker sporazum z drugimi bojnimi centri ni bil mogoč, so ruski voditelji pač mislili, da jim grozi obkoljenje ter so se rajši umaknili.

Po poročilih drugih listov je uporaba konjenice s strani Nemcev varala Ruse glede pravega namena nemške ofenzive, tako da Rusov ta ofenziva ni naravnost presenetila, marveč so Rusi le pričakovali ofenzivo z druge strani.

Angleški parniki vozijo pod švedsko zastavo.

Kopenhagen. (Kor.) »Berlingske Tiden« poročajo iz Helsingborge: Neki danes semkaj prispeli švedski kapitan poroča, da je pred nekoliko dnevi videl pripluti na Angleško parnik pod dansko zastavo. Na sredi ladje je bilo z velikimi črkami zapisano ime »Vyborg«, spodaj pa z večjimi črkami beseda »Danmark«. Kapitan je izjavil, da se je pozneje osebno prepričal, da parnik ni bil danski, temveč angleški.

Neki drugi sem prišedši kapitan poroča, da je srečal v Severnem morju dva parnika, ki sta preslikala svoji imeni in plula pod švedsko zastavo. Ni dvoma, da sta bila angleški ladji.

Upad Albancev v staro Srbijo.

Niš. (Kor.) Srbski tiskovni urad poroča: Napadi Albancev se raztezajo preko naše cele meje. Predvčeršnjim so se pojavili Albanci v ohridskem ozemlju, kjer so se morale naše številno slabše čete umakniti pred sovražnikom. Višino Čia Fasan, zapadno od Ohridskega jezera, so včeraj zasedli Albanci. Tekom celega predvčeršnjega dne so se vršili v Ruinu in za pozicijo pri Rajcu boji. Boj se je včeraj še nadaljeval.

Krščansko prebivalstvo iz Rodugede, Line in drugih obmejnih krajev, je pobegnilo v Strugo.

Tekom včerajšnjih bojev je bilo na naši strani ubitih oziroma ranjenih 30 mož. V prizrenskem okraju se je prodiranje Albancev ustavilo. Vsak trenotek je pričakovali, da vkorakajo naše čete v Vranište.

Nordijske države za svobodno plovbo.

Iz Kodanja poročajo 17. t. m.: Danska, norveška in švedska vlada so se zedinile po pogajanjih v Stockholmu, da store pri angleški in nemški vladi potrebne korake zaradi nevarnosti, ki prete nordijski pomorski plovbi deloma po izjavi angleškega zunanjega urada o eventualni uporabi nevtralnih zastav po angleških trgovskih ladjah, deloma po vojaških ukrepih v vodovju okoli angleške otočne skupine, ki jih je napovedala nemška vlada. Note, ki jih namestavajo vse tri vlade vsaka zase predložiti obema vojujočima se državama, se glase enako.

Nemško poročilo.

Berolin, 19. februarja. Wolffov urad poroča:

Zapadno bojišče.

Na cesti Arras-Lille so bili Francozi vrženi iz dela našega jarka, ki so ga zasedli 16.

V Champagne so Francozi iznova napadli deloma z močnimi četami. Njihov napad se je pod našim ognjem popolnoma ponesrečil. Nadaljnih 100 ujetnikov je ostalo v naših rokah. Od Francozov 16. zavzeti kratki deli jarkov so od nas deloma zopet nazaj vzeti.

Pri naznanjenem francoskem napadu proti Boureuilles—Vauquois smo ujeli pet častnikov in 579 neranjenih.

Vzhodno od Verduna, pri Combres, so bili Francozi po prvih uspehih z velikimi izgubami odbiti.

V Vogezi smo v naskoku zavzeli višino 600 južno od Lusse in vzeli dve strojni puški.

Vzhodno bojišče.

Tauroggen je bil včeraj od nas zavzet.

Zasledovalni boji severozapadno od Grodna in severno od Suhavole so pred zaključkom.

Južno od Myszyńca smo vrgli Ruse iz nekaterih krajev. Na Poljskem severno od Visle so se na obeh krajih Wrke vzhodno od Radzionza vršili manjši spopadi.

Iz Poljskega južno od Visle nič novega.

Najvišje armadno vodstvo.

Dnevne novice in dopisi.

Transport ranjencev. Med ranjenci, ki so došli v Celovec dne 15. t. m., je bilo veliko poljskih legionarjev in tudi nekaj ruskih vojakov.

Zastrupila se je z lizolom 17letna Ida Lakner v Linseng v Celovcu. Prepeljali so jo v deželno bolnišnico.

Snežen plaz je pokopal v Rublandu tovarniškega nadzornika Viljema Maurer.

Junaški štajerci. Graški listi pišejo po nekem pismu s severnega bojišča. Ruse smo zaporedoma dvakrat pošteno našeškali. Prvič so nas napadli z veliko premočjo. Bile so hude ure in trdi boji. Rusi so se že zagrizli in udrli že čez našo črto: polk je stal nasproti slabemu bataljonu. Odposlali so proti sovražnikovemu krilu en bataljon hrabrega štajerskega polka št. 87 in dve stotniji 47. polka. Junaki so naskočili štirikrat s hura Ruse, dokler jih niso vrgli nazaj. Ravnotako hrabro so se vojskovali vojaki 27. pešpolka na drugem krilu. Ujeli smo popolnoma tri ruske bataljone: Rusi, Poljaki, Judi, Malo- in Velikorusi, Mongolci, Tatari; vse zmešano. Včeraj se je izvedel silovit napad na našo sosedno divizijo. Do večera je trajal boj, v katerem je dosegla divizija popoln uspeh in je ujela 6 častnikov in 700 neranjenih Rusov in je vrgla sovražnika z velikimi izgubami nazaj.

Berolinski list o slovenskih vojaki. »Slovenski Gospodar« piše: Vojni poročevalec lista »Berliner Tageblatt« posebej omenja slovenske štajerske fante v bojih pri Dukli. Graški nemški listi so poročilo »Berliner Tageblatt« izpremenili v toliko, da so poročali o »nekem štajerskem polku«. V istini pa stoji v berolinskem listu: »Proti večeru so vrli Spodnještajerci in Slovenci z naskokom zavzelil vas Bzarna«. Nam spodnještajerskim Slovencem, ki smo morali začetkom vojske prestat marsikatero sumničenje, je mnogo na tem, da ves svet izve o zanesljivosti, pogumnosti in domoljubnosti vrlih sinov slovenskega ljudstva!

Junaški 87. pešpolk. Celjska »Deutsche W.« piše: Od častnika 87. pešpolka na severnem bojišču smo prejeli te dni dopisnico, pisano dne 29. januarja, s sledečo vsebino: »Včeraj in danes je imel naš polk častna dneva. Ujeli smo 1 ruskega štabnega častnika, 1 nadporočnika in 700 Rusov. Pri tem si je pridobil naš polk največje zasluge. Divizijo je jako pohvalil sam feldmaršal nadvojvoda Friderik.« —

Potreba potnega lista za potovanja v Valono. Izkrcaje v Valoni je dovoljeno le takim sebam, ki imajo od italijanske strani vidiran (pregledan) potni list. Na to se opozarjajo vse osebe, ki bi nameravale potovati v Valono.

Spoštujte svoj materni jezik! Vojni kurat č. g. Fr. Zagoršak piše z dne 7. februarja med drugim: Spoštujte svoj materni jezik, katerega vedo tukaj ceniti celo drugi, da, celo generali. Morali bi samo videti naše slovenske fante, kako hrabro se borijo in s kolikim zatajevanjem prenašajo gorje in najstrašnejše rane. Ubogi reveži, koliko trpijo. Le en dan, ko bi bil tukaj, bi pač mnogo in marsikaj videl, česar ni v domovini. Danes ponoči je prišlo krog sto ranjencev. In kaj misliš? Ali kaj tožijo? Govoril sem z nekim fantom, ki mu je krogla zlomila nogo. Bil je vesel in se smejal, kakor bi šel na gostijo. Vprašal sem ga, če ga boli, on mi reče: »E, malo že«. Takih slučajev bi ti navedel lahko mnogo. Dela je sedaj zelo veliko. Najbolje bi bilo, da bi bil noč in dan pri bolnikih. Treba je iti od postelje do postelje ter malo izpregovoriti zdaj s tem, zdaj z onim, zdaj slovenski, zdaj nemški, zdaj poljski itd., dobro bi bilo, da bi znal vse jezike. Zopet drugod je treba tolmačiti, dajati navodila strežnikom, kako naj ravna s tem, kako z onim, temu zopet zmenjati obvezo, a tudi nosil se ne sme vstrašiti duhovnik, ampak, če ni drugače, mora sam pomagati prenašati bolnike. In tako mi mine dan za dnevom, da sam ne vem kdaj. Res, lepa je služba vojnega kurata, a tudi težavna. Smo še vedno v Bartfa s svojo bolnišnico, kjer opravljamo samaritansko službo. Zdrav sem ter sem popolnoma zadovoljen. Iskren pozdrav!

Slovenci! Naročajte in priporočajte domače razglednice »Vojska v slikah«. III. skupina, ki je najzanimivejša izmed doslej izšlih, je pravkar izšla. Mala skupina: 16 razglednic stane 1 K 20 vin. Velika skupina: 24 razglednic stane 1 K 80 vin. Cena za trgovce, ki naroče vsaj 100 posameznih razglednic, 6 K za 100 komadov, pri naročilih nad 10 skupin 30 odstotkov popusta. Zahtevajte v vseh prodajalnah in trafikah le domače blago! Razprodaja: Upravništvo »Ilustr. Glasnika«, prodajalna Kat. tiskovnega društva (prej H. Ničman) in g. Samec (Petričič nasl.) v Ljubljani.

Grebinj. (Pogreb). Na pustni torek, 16. svečana, so se v Grebinju opravila pogrebna opravila za rajnega gosp. župnika Florijana Kramer, ki je v 20. letu svojega mašništva in v 46. letu svoje starosti podlegel neozdravljivi jetiki. Prišlo je 13 duhovnikov. Sprevod je vodil gospod dekan Čemer iz Velikovca. G. župnik iz Grebinskega Klostra Jakob Kindelman je v pridigi podal kratek popis življenja in delovanja rajnega svojega blagega sosa. G. Kramer je deloval kot duhovnik v št. Janžu nad Mostičem, v Otmanjah, v Pliberku, v Črnečah, v Velikovcu in celih deset let kot župnik v Grebinju. Tukaj je posebno skrbel za lepoto hiše božje. Prenovljena podružna cerkev, dva nova oltarja v župnijski cerkvi, nove kamenite stopnice na cerkveni trg, razne naprave pri pokopališčni cerkvi ter obilo novih cerkvenih oblačil, vse to je delo umrlega župnika. Vse njegovo delovanje je bilo vestno in vzorno. Bil je vesel družabnik, a tudi strog mož molitve. Sam je trpel vsled bolehnosti, a druge je tolažil. Grebinska župnija je izgubila vestnega dušnega pastirja, modrega svetovalca in gorečega pridigarja. Duhovniki žalujejo za svojim ljubljanim sobratom. Grebinski trg je pokazal z žalnimi zastavami in s častno obilno udeležbo, kako so tudi tržani ljubili in spoštovali svojega župnika. Pevci so zapeli ganljive slovenske žalostinke. Ogromna množica vernega ljudstva je bridko zaplakala in solznih oči smo zrli za vozom, ki je odpeljal truplo blagopokojnega, da se pokoplje v rodbinskem grobu v Škofičah ob Vrbskem jezeru. Grebinjčani in sosedne župnije želimo hvaležnega srca rajnemu gospodu večni mir in pokoj ter srečno svidenje nad zvezdami.

Pogreša se od srede decembra Jakob Ogradnik, inf. pešpolk 7. 11. kompanija, vojne pošta 32. Ako morda kateri njegovih tovarišev kaj o njem ve, se prosi, da to naznani na naslov: Matija Wutti, kmet, Ločilo, pošta: Rekarjavas, Zilska dolina.

Iz ruskega ujetništva se je oglasil poročnik b. h. pešp. št. 2 Joško Šenk, absolvirani jurist iz Jezerskega. Piše, da je bil 20. XII. 1914 ujet, potoval cel mesec in se sedaj nahaja v Novo-Nikolajevsk, Sibirija. Pismo je rabilo sem 26 dni.

Krivavrba. (Z vlaka je padel) črnovojnik Jožef Haas iz Milštata, ko je hotel dne 15. v Krivi vrbi, kakor je rekel, po pivo, ko je vlak vozil v postajo. Skočiti je hotel z vlaka, ki je še vozil, pa mu je izpodrsnilo in je obležal hudo ranjen. Zlomil si je tudi nogo. Ko so ga za silo obvezali, so ga spravili v deželno bolnišnico v Celovcu.

Podkloster. (Grozna nesreča.) Strojnik v tovarni plajberske Unije na Zilici Jožef Kuhler se je podal dne 14. t. m. v električno centralo, da opravi pri strojih, ki so čez dan stali. Ker Kuhlerja le predolgo ni bilo nazaj, je šla njegova žena za njim pogledat. Našla ga je na tleh za regulatorjem z razbito glavo in zlomljenimi udi, mrtvega. Regulatorjev gonilni jermen je bil raztrgan. Kuhler je bil star 47 let, pristojen v Glodnico in zapušča ženo in pet otrok. V tovarni je bil uslužben že deset let.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

G. J. K. Hvala! Prejeli pa smo poročilo prej že od drugod. **G. M. T.** Hvala za poročilo.

G. M. W. Ljudstvu radi ustrezemo in za take reči seveda ne zahtevamo nobenega plačila. Zvestoba za zvestobo!

Darovi,

poslani »Slovenskemu komiteju v Celovcu« (Družba sv. Mohorja).

Ulrik Čerk na Djekšah 1 K; darovi župljanov v Št. Jakobu v Rožu po vlč. gospodu župniku Mateju Ražunu 25 K; vlč. gospod Ivan Kogelnik, župnik na Radišah, 22 K 90 vinarjev; neimenovan 10 vin.; Mohorjani iz Strmca in Lipe 10 K; Pošinger Kristina v Slov. Plajberku 2 K. — Za pohabljenе vojake: Župnijski urad v Grabštanju, darovanje v cerkvi, 27 K 30 vin.; vlč. gospod župnik Štefan Bayer 10 K.

Loterijske številke:

Gradec, 17. februarja. 89. 39. 1. 4. 85.

Linc, 20. februarja. 12. 20. 58. 73. 63.

Paramenti!

Mašna oblačila v preprosti in tudi v bogati opremi, dobro blago in poceni. **Plašči za cerkvenika in ministrante, ovratni plašči in štole** zelo ceno. **Šmizete** v različnih oblikah od 1 K naprej. — **Komplet z ovratnim trakom** od K 2.— do K 2-80, kakršen je izdelek. **Bireti** v vsakršni obsežnosti po K 3-80, K 4.—, K 4-80. **Rožaste svetilke za večno luč za patentovani stenj.** Prosimo, da poizkusite, in prepričani smo, da boste stalen odjemalec. **oddelka za paramente, knjigarne in trgovine** Jožefovega društva v Celovcu.

Slovenski molitvenik, cerkvene muzikalijske, tudi Hladnikovske.

G. Z. A. I. 739/14.

Prostovoljna sodnijska dražba posestva.

Od c. kr. okrajnega sodišča v Celovcu odd. I. je bila na prošnjo dedičev po dne 21. avgusta 1914 umrlem Antonu Janežiču dovoljena prostovoljna sodnijska dražba na njegovo ime vpisanega posestva.

1. „Schönhof“ v Anabichl, vl. št. 21. zem. knj. Ehrental.

2. „Schönhofova njiva“, vl. št. 50. zem. knj. Marolla.

3. „Knauerjeva zemljišča“, vl. št. 86. zem. knj. Ehrental z različnimi k fundus instructus spadajočimi premoženji in se je z izvedbo dražbe poveril kot sodni komisar c. kr. notar dr. Franc baron pl. Martinez v Celovcu.

Ta tri posestva, ki so bila prej last bivšega nadštabnega zdravnika dr. Valentina Janežiča, ki leže čisto blizu Celovca ob električnem tramvaju in so povečini arondirana, bodo kumulativno dražena obenem s fundus instructusom.

Dražba se vrši v **četrtak, dne 4. marca 1915, ob 10. uri dopoldne** v notariatski pisarni zgoraj imenovanega sodnega komisarja, Celovec, Wienergasse št. 10, II. nadstr.

Cenilni vrednosti odgovarjajoča izklicna cena teh treh posestev z fundus instructusom vred znaša 63.018 K 81 v, reci triinšestdesettisoč in osemnajst kron 81 vinarjev; ponudbe pod tem zneskom se ne sprejmejo; za popolnost fundus instructusa se ne jamči. Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove pravice brez ozira na prodajno ceno pridržane.

Cenilni zapisnik in dražbeni pogoji se lahko vpogledajo pri zgoraj imenovanem sodnem komisarju in se pripominja, da polovica najvišjega ponudka, odštevši zneska per 5000 K v smislu dražbenih pogojev in tem priloženega obrazca dolžnega pisma sme ostati na dolgu, dočim se mora vplačati ena polovica najvišjega ponudka in nadaljnji znesek per 5000 K v smislu licitacijskih pogojev v tam določenih obrokih.

Vadij, ki se mora pred začetkom dražbe položiti v roke dražbenega komisarja, znaša 6300 K in je položiti v gotovini ali moratorija prostih vložnih knjižicah kake koroške hranilnice.

C. kr. okrajno sodišče Celovec,

oddelek I., dne 18. februarja 1915.

C. kr. notar kot sodni komisar.

G. Z. A. I. 739/14.

Prostovoljna sodnijska dražba posestva.

Od c. kr. okrajnega sodišča v Celovcu odd. I. je bila na prošnjo dedičev po dne 21. avgusta 1914 umrlem Antonu Janežiču dovoljena prostovoljna sodnijska dražba na njegovo ime vpisanega posestva h. št. 4 v Pernhartovi ulici v Celovcu, vl. št. 38 zem. knj., Celovec IV. okraj, s sklepom od 9. februarja 1915, vl. št. E. Z. A. I. 739/14/45 in je bila njena izvedba poverjena c. kr. notarju dr. Francu baronu pl. Martinezu v Celovcu kot sodnemu komisarju.

Pritiklin ni nobenih.

Dražba se vrši v **soboto, dne 6. marca 1915, ob 10. uri dopoldne** v notariatski pisarni zgoraj imenovanega sod. komisarja Celovec, Wienergasse št. 10, II. nadstropje.

Izklicna cena, odgovarjajoča cenilni vrednosti, znaša 66.110 K 85 v, reci šestinšestdesettisoč enstodeset kron 85 vinarjev; ponudbe pod tem zneskom se ne sprejemajo, ker se to posestvo odda le za ali pa nad cenilno vrednostjo.

Na posestvo zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice pridržane brez ozira na prodajno ceno.

Dražbeni pogoji kakor tudi cenilni zapisnik se lahko upogledajo pri imenovanem c. kr. sod. komisarju dr. Francu baronu pl. Martinezu in se pripominja, da sme polovica najvišjega ponudka odštevši znesek 5000 K v smislu dražbenih pogojev in tem priloženega obrazca zadolžnice ostati na dolgu, dočim je vplačati ena polovica najvišjega ponudka in nadaljnji znesek per 5000 K v smislu licitacijskih pogojev v njih določenih obrokih.

Vadij, ki se mora pred začetkom dražbe položiti v roke dražbenega komisarja, znaša 6.600 K in se mora položiti v gotovini ali v moratorija prostih vložnih knjižicah kake koroške hranilnice.

C. kr. okrajno sodišče Celovec,

odd. I., dne 18. februarja 1915.

C. kr. notar kot sodni komisar.

Knjigoveznica Družbe sv. Mohorja v Celovcu

Delo trpežno in okusno.

Vetrinjsko obmestje (Viktringerring) 26

Cene zmerne.

opremljena z najnovejšimi stroji z električnim nagonom

se priporoča za vsa v stroko spadajoča dela od preproste do najfinejše izpeljave.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in
praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.